

11వ అధ్యాయం

అంత్యక్రియలు

★ శవానికి స్నానం చేయించే పద్ధతి	275
★ శవానికి వస్త్ర సంస్కారం	276
★ జనాజా నమాజ్ ఆదేశాలు	277
★ ఖననం ఆదేశాలు	281
★ పుణ్య సమర్పణ (ఈసాలె సవాబ్)	284

అంత్యక్రియలు (జినాజా)

శవానికి స్నానం చేయించే పద్ధతి

1. మనిషి చనిపోయాడని విశ్వసనీయంగా తెలియగానే అతని కళ్లు మూసివేయాలి. దవడలు తెరుచుకొని వుంటే వాటిని దగ్గరగా కలిపి వుంచాలి.

2. మృతదేహానికి స్నానం (గుస్ల) చేయించేటప్పుడు అతని మర్మావయవాలను కప్పి ఉంచాలి మృతుని కడుపును మెల్లగా ఒత్తాలి. గుస్ల చేయించేవారు తమ చేతులకు గుడ్డగాని మరేదైనా కాగితం గాని చుట్టుకొని మృతుని మర్మావయవాలను శుభ్రం చేయాలి.

3. ముందు మృతునికి సాధారణంగా మనం నమాజు కోసం ఏ విధంగా వుజూ చేసుకుంటామో ఆ విధంగా వుజూ చేయించాలి. తర్వాత అతని తలను, గడ్డాన్ని రేగు ఆకులతో లేక మాలిన్యాన్ని వదిలించే మరేదయినా వస్తువుతో రుద్ది నీళ్లతో శుభ్రం చేయాలి. తర్వాత శరీరాన్ని కుడివైపు నుండి కడగటం మొదలు పెట్టాలి. తర్వాత ఎడమవైపు కడగాలి. ఇదే విధంగా శరీరాన్ని రెండు లేక మూడుసార్లు శుభ్రపరచాలి. ప్రతిసారి మృతుని కడుపును మెల్లగా ఒత్తుతూ ఉండాలి. ఆ సమయంలో మల మూత్ర విసర్జన రంధ్రాల ద్వారా ఏదయినా బయటికి వస్తే దాన్ని కడిగి ఆ రంధ్రాలను దూదితో, ఉన్నితో లేక మరేదయినా వస్తువుతో మూసివేయాలి. ఒకవేళ వాటివల్ల ప్రయోజనం లేకపోయినట్లయితే అప్పుడు మలమూత్రాలను ఆపగలిగే ఇతర వస్తువును దేన్నయినా ఉపయోగించాలి. ఉదా: ఆధునిక వైద్యవిధానంలో వాడే అతుకుడు ప్లాస్టర్‌లను ఉపయోగించవచ్చు.

తర్వాత శవానికి మళ్లీ వుజూ చేయించాలి. మొత్తం శరీరాన్ని మూడుసార్లు

కడిగినప్పటికీ అది శుభ్రం కాకపోతే అప్పుడు దాన్ని ఐదు లేక ఏడుసార్లు కూడా కడగవచ్చు. తర్వాత శరీరాన్ని బాగా తుడిచి చంకల్లో, మోకాళ్లకు, ఇంకా సజ్జా స్థితిలో నేలకు ఆనే అవయవాలన్నింటికీ సుగంధ ద్రవ్యాలు పూయాలి. ఒకవేళ మొత్తం శరీరానికి సుగంధ ద్రవ్యం పూస్తే ఇంకా మంచిది. శవానికి తొడిగించే వస్త్రాలకు సాంబ్రాణి పొగబెట్టాలి. గోళ్ళు, మీసాలు పెరిగివుంటే వాటిని కత్తిరించాలి. తలవెండ్రుకలను దువ్వకుండా ఎలా ఉన్నాయో అలాగే వదలిపెట్టాలి. ఒకవేళ చనిపోయినది స్త్రీ అయితే ఆమె తల వెండ్రుకలను మూడు భాగాలుగా విభజించి వాటిని ఆమె వీపు వెనకాల వదలిపెట్టాలి.

శవానికి వస్త్ర సంస్కారం (తక్ఫీస్)

4. మృతుడు గనక పురుషుడైతే అతని శవాన్ని మూడు వస్త్రాల్లో చుట్టటం మంచిది. ఆ మూడు వస్త్రాల్లో చొక్కా, తలపాగా ఉండకూడదు. ఒకవేళ చొక్కా, నడుం క్రింది వస్త్రం మరియు ఒక పెద్ద దుప్పటితో చుట్టినా ఫర్వాలేదు. చనిపోయినది స్త్రీ గనక అయితే ఆమె శవాన్ని ఐదు వస్త్రాల్లో చుట్టాలి. అవి: దిర్, ఖిమార్, ఇజార్ మరియు రెండు పెద్ద దుప్పట్లు. చిన్న పిల్లవాడి మృతదేహాన్ని ఒకటి నుంచి మూడు వస్త్రాల్లో చుట్టవచ్చు. అదే చిన్న పిల్ల మృతదేహమయితే ఒక కమీజు మరియు రెండు పాడువాటి దుప్పట్లలో చుట్టాలి.

5. మృతుడు తాను చనిపోకముందు తన శవానికి స్నానం చేయించమని ఎవరినయితే కోరుతాడో వారే అతని శవస్నానం చేయించడానికి అందరికంటే ఎక్కువ హక్కుదారులు. వారి తర్వాత మృతుని తండ్రి, ఆ తర్వాత మృతుని తాత, ఆ తర్వాత అతని సమీప బంధువులు స్నానం చేయించడానికి అందరికంటే ఎక్కువ హక్కుదారులుగా భావింపబడతారు.

6. మృతురాలు తాను చనిపోక ముందు తన శవానికి స్నానం చేయించమని ఎవరినయితే కోరుతుందో ఆమె తన శవం స్నానం చేయించడానికి అందరికంటే ఎక్కువ హక్కుదారు అవుతుంది. ఆమె తర్వాత మృతురాలి తల్లి, ఆ తర్వాత మృతురాలి అమ్మమ్మ లేక నాయనమ్మ ఆ తర్వాత ఆమె సమీప బంధువులు స్నానం చేయించడానికి ఎక్కువ హక్కుదారులుగా భావింపబడతారు.

7. పురుషుడు తన భార్య మృతదేహానికి, అలాగే స్త్రీ తన భర్త మృతదేహానికి గుస్ట్ చేయించవచ్చు. దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) అల్లుడు గారైన హజ్రత్ అలీ (రజి) తన భార్య ఫాతిమా రజియల్లాహు అన్హా మృతదేహానికి స్నానం చేయించారు. అలాగే మొదటి ఖలీఫా అబూబక్ర రజియల్లాహు అన్హు మృతదేహానికి ఆయన భార్య స్నానం చేయించింది.

జనాజా నమాజ్ ఆదేశాలు

జనాజా నమాజ్ చేయటం 'ఫర్జ్ కిఫాయా' (సామూహిక విధి). జనాజా నమాజ్ లో నాలుగు తక్బీర్లు పలకబడతాయి. (బుఖారీ-ముస్లిం)

- 1) 'అల్లాహు అక్బర్' అంటూ చేతులు కట్టుకోవాలి. ఫాతిహాసూరా పఠించాలి. ఫాతిహా సూరాతోపాటు మరొక సూరా లేక ఒకటి రెండు ఖుర్ఆన్ సూక్తులు పఠించటం ఉత్తమం. (బుఖారీ-ముస్లిం)
- 2) 'అల్లాహు అక్బర్' అని తక్బీర్ పలికి దరూద్ పఠించాలి.
- 3) మళ్ళీ 'అల్లాహు అక్బర్' అని తక్బీర్ పలికి ఈ క్రింది దుఆ పఠించాలి:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا
صَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا. اللَّهُمَّ مِنْ أَحْيَيْتَهُ
مِنَّا فَاحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ وَمِنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ
عَلَى الْإِيمَانِ. اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلَا تَفْتِنَّا
بَعْدَهُ.

“అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లి హయ్యినా వమయ్యతినా వషాహిదినా వ గాయిబినా వ సగీరినా వ కబీరినా వజకరినా వ ఉన్సానా. అల్లాహుమ్మ మన్ అహ్మయైతహా మిన్నా ఫఅహ్మయిహీ అలల్ ఇస్లామ్ వమన్ తవఫైతహా మిన్నా ఫతవఫ్ఫహా అలల్ ఈమాన్. “అల్లాహుమ్మ లా తహ్రిమ్నా అజ్రహా వలా తఫ్తిన్నా బాదహా.”

(దేవా! మాలో బ్రతికి వున్న వారిని, చనిపోయిన వారిని, ఇక్కడున్న వారినీ, లేని వారినీ, పిన్నలనూ, పెద్దలనూ అందరినీ క్షమించు. దేవా! మాలో ఎవరిని సజీవంగా ఉంచినా ఇస్లాం ధర్మంపై ఉంచు. ఎవరికి మరణాన్ని ప్రసాదించినా విశ్వాస స్థితిలోనే ప్రసాదించు. ఈ మరణించిన వ్యక్తి (విషయంలో సహనం వహించటం వల్ల లభించే) పుణ్యానికి మమ్మల్ని దూరం చెయ్యకు. ఇతని తరువాత మమ్మల్ని ఉపద్రవాలకు గురిచెయ్యకు.) (ముస్లిం)

పై దుఆతో పాటు ఈ దుఆ కూడా కలిపి చదువుకోవచ్చు:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَالْكَرِّمُ نُزْلُهُ،
وَوَسَّعْ مُدْخَلُهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالتَّلَجِّ وَالْبَرْدِ وَنَقِّهِ
مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ التَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ،
وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ،
وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ
عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَلَوْزِ
لَهُ فِيهِ - اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تَضِلَّنَا بَعْدَهُ -

అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్ లహూ వర్హమ్హూ. వ ఆఫిహీ వాఫు అన్హూ, వ అక్రిమ్ నుజులహూ, వ వస్సీ ముద్ఖలహూ, వగ్గిసిల్హూ బిల్మాయి, వస్సల్జి వల్బరది, వ నఖ్ఖిహీ మినల్ ఖతాయా కమా నఖ్ఖయితస్సాబల్ అబ్యజ మినద్దనసి, వ అబ్దిల్హూ దారన్ ఖైరన్ మిన్ దారిహీ, వ అహ్లన్ ఖైరన్ మిన్ అహ్లిహీ, వ జౌజన్ ఖైరన్ మిన్ జౌజిహీ, వ అద్ఖిల్హూల్ జన్నత వ అయిజ్హూ మిన్ అజాబిల్ ఖబ్రి వ అజాబిన్నారి, వఫ్సహ్ లహూ ఫీ ఖబ్రిహీ వ నవ్విర్ లహూ ఫీహి. అల్లాహుమ్మ లా తహ్రిమ్నా అజ్జరహూ వలా తుజిల్లనా బాదహూ.

అల్లాహ్! ఇతన్ని క్షమించు, ఇతని మీద దయజూపు. ఇతన్ని శిక్ష నుండి కాపాడు. ఇతన్ని మన్నించు. ఇతన్ని ఆదరించి మర్యాద చెయ్యి. ఇతని సమాధిని విశాలపరచు. ఇతన్ని నీళ్లతో, మంచుతో, వడగళ్ళతో కడిగి, తెల్లని వస్త్రాన్ని మురికిలేకుండా శుభ్రం చేసినట్లు పాపాల నుండి ఇతన్ని పరిశుభ్రం చెయ్యి. ఇతనికి ఇహలోకపు ఇల్లుకన్నా మంచి ఇల్లునీ, ఇహలోకపు పరివారం కన్నా ఉత్తమ పరివారాన్ని, ఇహలోకపు ఇల్లాలికన్నా మంచి ఇల్లాలిని ఇవ్వు. ఇతన్ని స్వర్గంలోకి ప్రవేశింపజెయ్యి. సమాధి శిక్ష నుంచి, అగ్ని శిక్ష నుంచి ఇతన్ని కాపాడు. ఇతని సమాధిని విశాలపరచు. అందులో వెలుగును నింపు. అల్లాహ్! ఇతని (విషయంలో సహనం వహించటం వల్ల లభించే) పుణ్యానికి మమ్మల్ని దూరం చేయకు. ఇతని తర్వాత మమ్మల్ని అపమార్గానికి గురిచేయకు.”

4) ఆ తర్వాత ‘అల్లాహు అక్షర్’ అని పలికి, మెడ త్రిప్పి ‘అస్సలాము అలైకుమ్ వ రహ్మాతుల్లాహ్’ అంటూ నమాజ్ ముగించాలి.

మృతుడు పిల్లవాడయితే ఈ దుఆ పఠించాలి

اللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَكَ سَلَفًا وَفَرْطًا وَذُرِّيَّةً وَآجَرًا

“అల్లాహుమ్మజ్ అల్ హు లనా సలఫం వ్యఫరతం వ్య జుభరం వ్యఅజ్ రా.”

(దేవా! ఈ పిల్లవాణ్ణి మా కంటే ముందు పోయేవానిగా, మా పుణ్యఫలా లకు దోహదకారిగా చెయ్యి.) (బుఖారీ)

చనిపోయినది స్త్రీ అయితే ఇంతకు ముందు పేర్కొనబడిన దుఆల్లో “హు”, “హీ” అని ఉన్నచోట “హా” అని చదవాలి. ఉదా: “అల్లాహుమ్మగ్గిఫిర్ లహూ, వర్ హమ్ హూ, వ ఆఫిహీ వాపు అన్ హూ” అనే దాన్ని అల్లాహ్ ముగ్గిఫిర్ లహా వర్ హమ్ హా వ ఆఫిహా వాపు అన్ హా అని చదవాలి. చివరి దాకా అదేవిధంగా పఠించాలి.

అలాగే చనిపోయినది బాలిక అయితే అప్పుడు కూడా “హు” అని ఉన్న చోట “హా” గా మార్చి చదవాలి. ఉదా: “అల్లాహుమ్మజ్ అల్ హు” అని ఉన్నదాన్ని “అల్లాహుమ్మజ్ అల్ హా” అని చదవాలి.

ఇమాము నిలబడే చోటుఒకే సారి అనేకమందికి జనాజా నమాజు!

సున్నత్ పద్ధతి, అనగా దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) విధానం ఏమిటంటే మృతుడు పురుషుడైతే ఇమాము అతని తలకు ఎదురుగా నించొని జనాజా నమాజు చేయించాలి. స్త్రీ అయితే ఆమె శవానికి మధ్యన నించోవాలి. మరణించిన వారిలో చిన్నపిల్లలు ఉంటే మగపిల్లవాడిని స్త్రీ కంటే ముందు ఉంచాలి. ఆడపిల్ల శవాన్ని స్త్రీ శవానికి అవతల ఉంచాలి. జనాజా నమాజు చేసేవారు ఇమాము వెనక నించోవాలి. ఇమామ్ వెంట ఒక్కడే వుంటే అతను ఇమాముకు కుడిప్రక్కన నించోవాలి.

పరోక్ష జనాజా నమాజ్

పరోక్ష జనాజా నమాజ్ అంటే మృతుని భౌతికకాయం (ప్రత్యక్షంగా) లేకుండా చేసే నమాజ్ అని అర్థం. దూరప్రాంతంలో ఉంటున్న తమ ఆత్మీయుడు ఎవరయినా చనిపోతే, అతని జనాజా నమాజ్ లో పాల్గొనాలనుకునే వారు నమాజ్ సమయానికి అక్కడికి చేరుకోలేకపోతే లేక అక్కడికి వెళ్ళటం సాధ్యం కాకపోతే అందరూ కలిసి తమ ప్రదేశంలోనే సామూహికంగా మృతుని కోసం జనాజా నమాజ్ చేయాలి. ఈ విధంగా పరోక్షంగా జనాజా నమాజ్ చేయటం ధర్మసమ్మతమే.

ఇథియోపియా దేశపు ముస్లిం రాజు అయిన నజాషీ చనిపోయినప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) అతని కొరకు మదీనాలో సామూహికంగా పరోక్ష జనాజా నమాజ్ చేశారు. (బుఖారీ)

రుణగ్రస్తుని జనాజా నమాజ్

దైవప్రవక్త (సల్లం) రుణగ్రస్తుని జనాజా నమాజ్ చేయించలేదు. రుణగ్రస్తుని జనాజా నమాజ్ చేయవలసి వచ్చినప్పుడు ఆయన తన అనుచరులతో, “మీరు మీ సోదరుని జనాజా నమాజ్ చేయండి” అని అనేవారు (తాను మాత్రం అతని జనాజా నమాజ్ లో పాల్గొనేవారు కాదు).

(బుఖారీ-ముస్లిం, నసాయి)

ఎవరయినా మృతుని అప్పు తీర్చే బాధ్యత వహిస్తే అప్పుడు ఆయన అతని జనాజా నమాజ్ చేయించేవారు. (బుఖారీ)

ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డ వాని జనాజా నమాజ్

ఆత్మహత్యకు పాల్పడిన ఓ క్షతగాత్రుణ్ణి చూసి దైవప్రవక్త (సల్లం) దేవుడు ఇలా ప్రకటిస్తున్నాడని తెలియజేశారు: “నా దాసులెవరయినా తమ ప్రాణం విషయంలో తొందరపడితే నేను వారి కొరకు స్వర్గాన్ని నిషేధిస్తాను.” (బుఖారీ)

అత్యధిక మంది విద్వాంసులు అభిప్రాయం ప్రకారం పంపిణీకి ముందే విజయప్రాప్తిని దొంగలించేవారి, ఆత్మహత్యకు పాల్పడిన వారి, అలాగే ఇతర పాపాలకు ఒడిగట్టిన వారి జనాజా నమాజ్ చేయటంలో తప్పులేదు.

ఇమామ్ ఇబ్నె హజమ్ (రహ్మాలై) అభిప్రాయం కూడా ఇదే. దీనికాయన దైవప్రవక్త (సల్లం) గారి, “మీరు మీ మిత్రుని జనాజా నమాజ్ చేయండి” అనే మాటను నిదర్శనంగా భావిస్తున్నారు. (ఫిక్హుస్సున్నహ్)

ఖననం (తద్ఫీన్) ఆదేశాలు

సమాధి లోతుగా ఉండేటట్లు త్రవ్వి అందులోని నేలను చదునుచేసి శుభ్రం చేయాలి. (తిర్మిజీ, అబూదావూద్)

శవాన్ని సమాధిలో దించేటప్పుడు దాన్ని సమాధి కాళ్ళ వైపు నుండి దించాలి. (అబూదావూద్)

శవాన్ని సమాధిలో దించేటప్పుడు ఈ దుఆ పఠించాలి:

“بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ”

“బిస్మిల్లాహి వ అలా మిల్లతి రసూలిల్లాహ్”

(అల్లాహ్ పేరుతో, దైవప్రవక్త(స) ధర్మంపై)

(అహ్మద్, అబూదావూద్, తిర్మిజీ)

మెల్లిగా కొద్దికొద్దిగా మన్ను పోస్తూ సమాధిని పూడ్చాలి. (మిష్కాత్)

సమాధి పూడ్చిన తర్వాత దానిపై నీళ్ళు చల్లాలి. (మిష్కాత్)

ఆ తర్వాత అందరూ మృతుని మన్నింపు కోసం, స్థయిర్యం కోసం ప్రార్థించాలి. (అబూదావూద్, హాకిమ్)

పక్కా సమాధుల నిర్మాణం నిషిద్ధం!

సమాధి నేల మట్టానికి కేవలం ఒక జానెడు ఎత్తు మాత్రమే ఉండాలి. సమాధుల్ని ఎత్తుగా తయారు చేయటం, వాటి మీద కట్టడాలు, గోపురాలు నిర్మించటం నిషిద్ధం.

హజ్రత్ జాబిర్ (రజి) కథనం : దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధుల్ని కట్టుదిట్టం చేయటాన్ని వాటి మీద (గోపురాలు, మీనార్లు లాంటి) కట్టడాలు నిర్మించటాన్ని వారించారు. ఇంకా సమాధుల మీద కూర్చోవటాన్ని కూడా ఆయన వారించారు.

(బుఖారీ-ముస్లిం, అబూదావూద్)

మరణం సంభవించిన రోజు మృతుని ఇంటి వారికి బంధుమిత్రులు లేదా ఇరుగుపొరుగువారు అన్నం వండి పెట్టాలి. (అబూదావూద్, తిర్మిజీ, ఇబ్నెమాజా)

సమాధుల సందర్శనం (జియారతె ఖుబూర్)

సమాధి సందర్శనం పరలోకాన్ని జ్ఞప్తికి తెస్తుంది. తరచూ సమాధుల్ని సందర్శిస్తూ ఉండటం వల్ల మనిషిలో ఐహిక అనాసక్తత పెంపొందుతుంది. కనుక పురుషులు సమాధుల్ని సందర్శించటం సున్నత్.

(ముస్లిం, ముసన్నఫ్ అబ్దుర్రజాఖ్)

హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) కథనం : సమాధుల్ని సందర్శించే స్త్రీలను, వాటి ముందు సాష్టాంగపడే స్త్రీలను, వాటి మీద దీపాలు వెలిగించే స్త్రీలను దైవప్రవక్త (సల్లం) శపించారు. (ముస్లిం, తిర్మిజీ, నసాయి)

సమాధుల్ని సందర్శించేటప్పుడు చేయవలసిన దుఆ

اَسْلَامٌ عَلَيكُمْ اَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُسْلِمِينَ وَاِنَّا اِنْ شَاءَ اللهُ لَكُمْ لَاحِقُونَ

سَأَلُ اللّٰهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ -

“అస్సలాము అలైకుం అహ్లాద్దియారి మినల్ మూమినీన వల్ ముస్లిమీన వ ఇన్నా ఇన్నాఅల్లాహు బికుమ్ లాహిఖున నస్అలుల్లాహు లనా వలకుముల్ ఆఫియహ్.”

(మోమిన్, ముస్లిం కుటుంబం వారలారా! మీకు శాంతి కల్గుగాక! దైవం తలచినప్పుడు మేము కూడా మిమ్మల్ని కలుస్తాం. దైవం మాకు మరియు మీకు క్షేమాన్ని ప్రసాదించాలని మేమాయన్ని అర్థిస్తున్నాం.) (ముస్లిం)

మృతుని గురించి దుఃఖించటం

తమ ఆత్మీయులెవరయినా మరణిస్తే మూడు రోజుల కన్నా ఎక్కువ కాలం దుఃఖించకూడదు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: మూడు రోజుల కన్నా ఎక్కువ కాలం విచారించటం ఏ స్త్రీకీ ధర్మసమ్మతం కాదు. అయితే భర్త చనిపోయిన స్త్రీ మాత్రం నాలుగు నెలల పది రోజులపాటు విచారంతో ఉండాలి. (బుఖారీ)

ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు:

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا، فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ،

“మీలో ఎవరయినా మరణించి, వారి భార్యలు బ్రతికి వుంటే వారు నాలుగు నెలల పది రోజుల వరకు తమను తాము నిగ్రహించుకోవాలి. ఈ గడువు (ఇద్దత్) పూర్తయిన తర్వాత వారు తమ కొరకు ఏదీ ఉచితమో దానిని యుక్తమైన రీతిలో చేసుకోవటానికి స్వేచ్ఛ కలిగివున్నారు.”

(ఖుర్ఆన్ 2 : 234)

విచారంతో ఉండటమంటే ‘ఇద్దత్’ కాలంలో స్త్రీ ఆడంబరంతో కూడిన దుస్తులు ధరించరాదు. ఆభరణాలు ధరించటం, కాటుక పెట్టుకోవటం, తల

దువ్వుకోవటం, సింగారించుకోవటానికి కూడా ఆమె దూరంగా ఉండాలి.

గర్భిణీ స్త్రీల ఇద్దత్తుకు సంబంధించిన ఆదేశం ‘తలాఖ్’ సూరాలోని ఐదవ సూక్తిలో వివరించబడింది.

“గర్భిణీ స్త్రీల నిర్ణీత గడువు (ఇద్దత్తు) వారి కాన్పు అయ్యే వరకు ఉంటుంది. కాన్పు నాలుగు నెలల్లోపు అయినా లేక ఆ తరువాత అయినా సరే.”

(ఇబ్నె కసీర్)

మనిషి మరణం పట్ల ఏడ్చే పెడబొబ్బలు పెట్టరాదు

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: “మనిషి మరణం పట్ల అతని ఇంటి వారు ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు పెడతే అతణ్ణి సమాధిలో శిక్షించటం జరుగుతుంది.”

(బుఖారీ-ముస్లిం)

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు: ముఖం మీద కొట్టుకుంటూ, బట్టలు చించుకొని, అజ్ఞానపు మాటలు మాట్లాడుతూ సంతాపాన్ని ప్రకటించేవారితో మాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు.

(బుఖారీ-ముస్లిం)

అజ్ఞానపు మాటలంటే తమల్ని తాము శపించుకోవటం, విధి వ్రాతను, దైవాన్ని తూలనాడటం అన్న మాట! ఇవన్నీ పాపకార్యాల క్రిందికే వస్తాయి.

పుణ్య సమర్పణ (ఈసాలె సవాబ్)

ఇస్లామీయ షరీఅత్, ఖుర్ఆన్ హదీసుల్లో నిర్ణయించిన పద్ధతుల ద్వారానే మరణించిన వారికి పుణ్యప్రాప్తి జరుగుతుంది. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు:

“మనిషి చనిపోగానే అతని ఆచరణల పరంపర కూడా ఆగిపోతుంది. అయితే మూడు మార్గాల ద్వారా అతనికి పుణ్యం చేరుతూ ఉంటుంది.”

ఆ మూడు మార్గాలు ఇవి :

- 1) సదఖయె జారియా
- 2) ప్రయోజనకరమైన విద్య
- 3) సదాచార సంపన్నులైన సంతానం చేసే దుఆలు

ఈ క్రింది హదీసుకు అనుగుణంగా కూడా తమ మృతులకు పుణ్య సమర్పణ చేయవచ్చు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: విశ్వాసికి తను మరణించిన తర్వాత కూడా తన ఆచరణల, సత్కార్యాల పుణ్యం లభించే మార్గాలు ఇవి:

1) తాను ఇతరులకు బోధించి ప్రచారం చేసిన విద్య

2) తన సంతానాన్ని సదాచార సంపన్నులుగా, ఖుర్ఆన్‌కు వారసులుగా తీర్చిదిద్దటం

3) మస్జిద్‌లు, సత్రాలు నిర్మించటం

4) ఆరోగ్యంగా ఉన్న కాలంలో తన ధనంలో కొంత భాగం దాన ధర్మాల కోసం ఖర్చుపెట్టడం. (ఇబ్నెమాజా)

3) చనిపోయిన వారి తరపు నుండి ఏదయినా వస్తువు దానం చేస్తే దాని పుణ్యం కూడా మృతులకు లభిస్తుంది. బుఖారీలోని ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది: ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి వెళ్ళి, “దైవప్రవక్తా! నా తల్లి చనిపోయింది. నేనామె తరపున దానధర్మాలు చేస్తే దాని వల్ల ఆమెకు పుణ్యం లభిస్తుందా?” అనడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) ‘లభిస్తుంద’ని చెప్పారు.

జలదానం అన్నింటి కంటే గొప్ప దానం!

4) ముస్లిం అహ్మద్ మరియు సునన్ గ్రంథాల్లో ఇలా ఉంది: హజ్రత్ సాద్ బిన్ ఉబాదా (రజి) దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరకు వెళ్ళి, “దైవప్రవక్తా! నా తల్లి చనిపోయింది. నేను ఆమె తరపున ఏ వస్తువు దానం చేస్తే ఆమెకు ఎక్కువ పుణ్యం లభిస్తుంది?” అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) “నీళ్ళు” అని సమాధానమిచ్చారు. అప్పుడు సాద్ (రజి) ఒక బావిని త్రవ్వించి, సాద్ తల్లికి పుణ్య సమర్పణ కోసం ఈ బావి త్రవ్వించ బడిందని ప్రజల మధ్య ప్రకటించారు.

పై హదీసు ద్వారా బోధపడే విషయమేమిటంటే మృతులకు వారి సంతానం తరపున పుణ్యం చేకూరే మార్గాలలో జల దానం కూడా ఒకటి. ఈ ఆదేశం బావులు, గొట్టపు బావులు, కాలువలు, చెరువులు త్రవ్వించటానికి కూడా వర్తిస్తుంది.

5) సహీహ్ ముస్లింలోని ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది: ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరకు వెళ్ళి, “నా తల్లిదండ్రులు ఆస్తి వదలి వెళ్ళారు. వారు అందులో (దానధర్మాల) గురించి ఎలాంటి వీలునామా రాసి వెళ్ళలేదు. ఇప్పుడు వారి తరపున నేను దానం చేస్తే దాని పుణ్యం వారికి లభించగలదా?” అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) ‘లభిస్తుంద’ని చెప్పారు.

6) మృతుని కొరకు ముస్లిం ప్రజానీకం దుఆ చేసినా, అతని మన్నింపు కొరకు ప్రార్థించినా దానివల్ల అతనికి పుణ్యం లభిస్తుంది. దాని గురించి అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِرِجَالِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ

“వారి తరువాత వచ్చిన వారు ఇలా ప్రార్థిస్తారు: ప్రభూ! మమ్మల్నీ, మాకు పూర్వం విశ్వసించిన మా సోదరులందరినీ క్షమించు.”

(ఖుర్ఆన్ 59 : 10)

సునన్ గ్రంథాల్లో దైవప్రవక్త (సల్లం) “మీరు మరణించిన వారి జనాజా నమాజ్ చేస్తే, వారి కొరకు చిత్తశుద్ధితో ప్రార్థించండి” అని ఆదేశించారని ఉంది.

బ్రతికున్న వారి తరపు నుండి మరణించిన వారికి పుణ్యం చేకూరే మార్గాలు ఇవే. ఇవిగాక ఇతర పద్ధతులకు ఖుర్ఆన్ హదీసుల్లో ఎక్కడా రుజువు లభించదు.

